

som den hele store Forsøgsvirksomhed, som nu er knyttet til Skolen, først er optagen paa senere Stadier. Der er derfor givet forskjellige Tillægslove om Udvidelse af Lærerpersonalet, og der er ogsaa paa Finantsloven truffet ikke faa Bestemmelser, ved hvilke der er givet Bevillinger, som tillige have en vis organisatorisk Betydning for Landbohøjskolen. — Naar man vil se hen til den Virksomhed, der er udfoldet ved Landbohøjskolen i den forløbne ikke korte Aarrække, vil man finde, at den foruden at have givet Grundlaget for den theoretiske Landbrugsundervisning her i Landet, har haft stor Indflydelse paa det praktiske Agerbrug. Jeg behøver kun at nævne Møllerisomraadet, der slet ikke kendtes som Undervisningsfag, da Landbohøjskolen oprettedes. Det er bekendt nok, at det har haft overordentlig Betydning for Landet, at det er optaget og optaget under praktisk Paavirkning af Theoretikerens Professor Segelcke, som i en Aarrække øvede en meget betydelig Indflydelse netop til praktisk Fremme af Meieribrug her i Landet. Det Samme har senere været Tilfældet under Docent Fjord. Hvad dernæst angaar Forsøgsvirksomheden paa Dyrefysiologiens Omraade, havde vi blandt Andet i Fjor, da vi havde den Kalamitet med Svinedifterien, megen Anledning til at paastjømme de Forsøg, som Dr. Bang gjorde under saare tarvelige Forhold paa Landbohøjskolen. Jeg tør altsaa tro, at det er paa Tide at udvide saavel Undervisningsomraadet, altsaa Lærerpersonalet, som ogsaa Bygningerne og Forsøgene. Det forekommer mig at maatte erkjendes, at der her i Landet er gjort Meget for andre videnskabelige Anstalter, saaledes for Universitetet og for polytekniske Læreanstalter, for hvilken man for Tiden rejser en stor Bygning, og at der er gjort overmaade Meget i de senere Aar for den tekniske Fagundervisning i Provindierne, som jeg ogsaa har med at gjøre, men forholdsvis staa vi efter min Mening tilbage med Hensyn til Landbrugsundervisningen, medens man dog ikke bør overse, at Landbruget er vort Hovederhverv, og jeg kan derfor ikke tro Andet, end at man efter moden Overveelse maa komme til Erkjendelse af, at der bør gjøres noget mere i denne Retning end hidtil. — Udvidelsen af Lærerkæstene er ikke stor paa dette Forslag; thi Forholdet er efterhaanden ordnet paa Finantsloven. Jeg havde ønsket den lidt større, men jeg har ment at maatte staa mig til No med, hvad her er bevilget. Undervisningen tænkes noget udvidet saaledes, at der bliver to Examinere, en for dem, der gaa videst og

ønske at fortsætte og at staa ind paa en Virksomhed i theoretisk Retning som Lærere eller Konsulenter, og en Examen af anden Grad for praktiske Landbrugere. — Dernæst har man knyttet Landbrugsfakulteten til dette Lovforslag, og jeg tror ogsaa, at det er rigtigt. Det forekommer mig at være ganske nødvendigt i den Tidssalder, vi leve i, at ogsaa mindre Landbrugere, som der her nærmest kan være Tale om, faae et noget sikkert Stade at staa paa. Med al Anerkjendelse af Praxis, som jo aldrig kan undværes i Landbruget, men maa være den naturlige Basis for, at den Landmand, der driver sin Gaard, skal kunne sikke sig, kan det ikke negtes, at det er overordentlig heldigt, at man tillige veed, hvorfor man gjør en Ting, at man ikke som tidligere gjør Noget, fordi det altid har været saa, og fordi det er det Almindelige, men at man gjør det, fordi man har dannet sig selvstændig Mening om, hvorfor det skal gjøres, hvad Marsagen er dertil, og hvad Virkningen vil blive. Det kan kun opnaas gennem Undervisning, og jeg tror, at vi have en ikke ringe Trang til at gaa i denne Retning. Landbohøjskolen maa altid væsentlig blive en Fagkole med et noget videnskabeligt Tilskud, og da de Skoler, som her iøvrigt er Tale om, Landbrugsfakulteterne, ere stillede i Forhold til Landbohøjskolen, ville de jo ogsaa i eminent Betydning være Fagkoler, og adskillige sig fra de Skoler med en videregaaende Undervisning, som nu findes paa Landet, derved, at det vil blive forlangt, at det Fagmæssige træder bestemt frem og er anerkjendt at træde frem i Skoleplanen, og at Eleverne have en saadan Modenhed, at de kunne deltage i Fagundervisningen. — I det oprindelige Lovforslag var der opført en rund Sum, som var stillet til Ministerens Raadighed, for disse Skoler; men under Behandlingen i Folkethinget er der — og jeg har i det Væsentlige sluttet mig dertil — kommet Regler om, hvorledes Summen skal uddeles og i hvilken Grad den kan komme hjer enkelt Skole til Gode. Maximum til hver Skole er 3,000 Kr. under visse i Lovforslaget angivne Modaliteter, og højere kan det ikke blive, naar der ikke gives særskilt Bevilling. Endvidere er der sat en Maximumsum for hele Beløbet, som ikke maa overskrides. Forsaavidt er jeg enig i Bestemmelserne og anbefaler dem til nærmere Overveelse. Jeg tror, man vil komme til det Resultat, at hvad der er foreslaaet, er rigtigt og forsvareligt. — Til Eleverne ved disse Landbrugsfakulteter er der givet Underskøtelses, med Hensyn til hvilke jeg ogsaa kunde have ønsket en Max